

**SLU Nationellt centrum för
djurvelfärd****Swedish Centre for Animal
Welfare, SCAW**Kvalificerad handläggare
Johan Lindsjö**YTTRANDE**

SLU ID: SLU.thv.2025.2.6-421

2026-02-06

Länsstyrelsen i Västmanlands län
Ylva Nilsson
ylva.u.nilsson@lansstyrelsen.se**Yttrande angående tandhälsa och lidande, hund**

SLU Nationellt centrum för djurvelfärd (SCAW) vid Sveriges lantbruksuniversitet (SLU) har fått en förfrågan från djurskyddshandläggare Ylva Nilsson vid Länsstyrelsen i Västmanlands län gällande tandhälsa och lidande hos hund. Frågan gäller tandsten och bristande munhälsa hos hund och det eventuella lidande som det kan innebära för djuret med exempelvis inflammation och tandlossning. Länsstyrelsen önskar ett generellt resonemang som inte gäller något specifikt ärende.

Undertecknad kvalificerad handläggare är till yrket leg. veterinär och lärare vid SLU, där jag undervisar veterinärstudenter och andra studenter i djurskydd och djurvelfärd. Jag är Diplomate ECAWMB-AWSEL, dvs. europeisk veterinärspecialist i djurskydd, lagstiftning och etik. Jag har i många år varit kliniskt verksam veterinär på olika djursjukhus, inklusive arbetat med tandvård, samt erhöll specialistkompetens inom hundens och kattens sjukdomar 2004.

Nedanstående allmänna resonemang vilar på befintlig vetenskap och klinisk kunskap om risker för lidande vid dålig tandhälsa hos hund.

Sammanfattning

Parodontal sjukdom, det vill säga inflammation och nedbrytning av de vävnader som omger tänderna vilket leder till tandlossning, är en av de vanligaste sjukdomsprocesserna som ses hos hund, och den drabbar främst äldre hundar och små raser. Sjukdomen är progressiv, och börjar med plackbildning och gingivit (tandköttsinflammation), som sedan leder till parodontit, dvs. nedbrytning av tandens stödjevävnad, vilket slutligen gör att tanden lossnar. Det tidiga stadiet av sjukdomsprocessen (gingivit) anses inte innebära något nämnvärt obehag eller smärta för hunden, men med fortsatt sjukdomsförlopp (parodontit) ökar risken att hunden upplever obehag, smärta och lidande. Ett antal kliniska symptom och beteendeförändringar kan tyda på smärta och obehag från munnen, men många hundar visar inga uppenbara tecken på smärta vid parodontal sjukdom. Man bör dock vara medveten om att smärta inte alltid uppmärksammas. Exempelvis är behovet av att inta föda

centralt för djurets överlevnad, vilket innebär att hunden oftast fortsätter att äta även i de fall de upplever obehag och smärta i munnen. Detta försvårar bedömningen av lidande, och jämförelser har gjorts med hur människor upplever parodontal sjukdom. Var gränsen går för att en hund upplever lidande vid parodontal sjukdom är svår att dra och varierar troligen mellan olika individer. Sjukdomen riskerar att utsätta den drabbade hunden för obehag, smärta, stress och lidande, främst i ett senare, kroniskt stadium. Enligt genomgången litteratur upplever hunden obehag och smärta, inte sällan kraftig, vid allvarliga lokala vävnadsdefekter och komplikationer, vilket med stor sannolikhet innebär ett lidande för hunden. Men även ett låggradigt obehag/smärta under en lång tid kan innebära ett lidande, till vilket effekterna av den kroniska infektionen kan adderas (trötthet, svaghet), liksom en risk att även andra organ kan drabbas. Utöver de negativa effekterna av själva sjukdomen finns även risk att behandling ger upphov till ökad smärtkänslighet i de utsatta områdena. Den största riskfaktorn för att drabbas av parodontal sjukdom är bristande munhälsa, men även genetisk bakgrund kan påverka, inklusive ras och storlek, samt ålder. Vid misstanke om parodontal sjukdom, exempelvis dålig andedräkt, lättblödande gingiva (tandkött), etc., behöver hunden undersökas av veterinär eller annan djurhälsopersonal med tandexpertis. Även om det för en djurhållare möjligen kan vara svårt att inse att hunden är drabbad, så är det djurhållarens ansvar att regelbundet låta undersöka tand- och munhälsan hos veterinär och sköta tandvården hemma för att upprätthålla en god munhälsa hos hunden.

Bristfällig munhälsa hos hund

Parodontal sjukdom

Med anledning av frågeställningen så fokuserar detta yttrande på parodontal sjukdom (tandlossningssjukdom), och den fortskridande process det oftast innebär. Parodontal sjukdom är ett av de vanligaste hälsoproblemen bland hundar och andra sällskapsdjur, vilket bekräftas i flera studier (se review-artikel Niemiec *et al.*, 2020). Parodontal sjukdom är ett inflammatoriskt tillstånd som påverkar parodontiet. Parodontiet omger och stödjer tanden, och omfattar gingiva (tandkött), parodontalligament (som bl.a fäster tanden), alveolärt ben (ben intill tanden) och tandens cement (täcker tandroten). Parodontal sjukdom initieras av plackansamling på tandytan. Plack bildas genom att glykoproteiner, polysackarider och bakterier fäster på tandytan. Plack kan mineraliseras, vilket resulterar i tandsten. Tandsten är i sig inte sjukdomsframkallande, men på dess porösa yta kan ytterligare plack fästa. Orsaken till och utvecklingen av parodontal sjukdom är komplex, men den kraftiga inflammationen och skadorna på parodontiet anses främst bero på immunförsvarets reaktion på bakterierna i placket, en reaktion som inte är helt klarlagd (se review-artikel Wallis & Holcombe, 2020; examensarbete Yngvesson, 2020). Niemiec *et al.* (2020) påpekar att det är förändringen i bakteriefloran, snarare än en ökad mängd bakterier, som initierar tandköttsinflammationen, dvs. det tidiga stadiet av sjukdomen. Placken kan vara supragingival eller subgingival (dvs. ovanför tandköttskanten på den synliga delen av tanden eller nedanför tandköttskanten i tandköttsfickan), och det är främst den subgingivala placken som orsakar den parodontala sjukdomen. Ett flertal studier har visat att utvecklingen av plack är associerad med svårighetsgraden av parodontal sjukdom. Eftersom gingivit (tandköttsinflammation) inte alltid utvecklas till parodontit (tandlossning), och parodontit kan manifesteras på olika sätt, anses det finnas andra faktorer än plack som påverkar hundens respons på infektionen. Faktorer som är påverkbara omfattar exempelvis

munhygien, tuggvanor, nutrition och stress, medan andra faktorer, såsom genetik och åldrande, är svåra att påverka (sammanställning i Wallis & Holcombe, 2020).

Parodontal sjukdom delas in i två tillstånd: gingivit och parodontit (Niemiec *et al.*, 2020; Wallis & Holcombe, 2020). Gingivit är ett reversibelt tillstånd där tandköttet blir rött och i vissa fall svullet och lättblödande. Vid parodontit blir de vävnader som stödjer tanden inflammerade, vilket resulterar i att tandens stöd successivt minskar och så småningom försvinner på grund av att parodontalligamentet, cementet och det alveolära benet förstörs permanent. Det innebär att parodontit är ett irreversibelt tillstånd, men sjukdomen går ofta att förebygga och behandla. The American Academy of Periodontology har beskrivit olika former av parodontit hos människa, men det inte är känt om det förekommer olika former av parodontit hos hund (sammanställning i Wallis & Holcombe, 2020).

Symptom och smärta

Tydliga yttre symptom på parodontal sjukdom saknas ofta, vilket är att en av anledningarna till att sjukdomen, trots dess omfattande förekomst, är underdiagnosticerad (Niemiec *et al.*, 2020). Baserat på resultaten från olika studier och sammanställningar, beskrivs följande symptom och risker vid utvecklingen av parodontal sjukdom hos hund (Niemiec, 2013; Wallis & Holcombe, 2020). Det tidiga stadiet av parodontal sjukdom anses inte vara förknippat med svår smärta eller obehag hos människa och motsvarande bedömning görs på hund (Gorrel, 2013). Den inflammatoriska processen i parodontiet leder till fickbildning, så kallad parodontalficka, och/eller att gingivan drar sig tillbaka, så kallad gingival retention. I parodontalfickan kan nedbruten vävnad, bakterier och matrester ansamlas, vilket kan ge upphov till olika grader av obehag (Niemiec *et al.*, 2020). Vid gingival retention kan tandhals och rot blottas, vilket kan ge upphov till obehag och i vissa fall smärta (Yngvesson, 2020). Nedbrytningsprocessen kan skada tandens cement, vilket gör ont (Niemiec, 2013). Plack, främst sådan som blottas vid gingival retention, kan komma i kontakt med och skapa mycket smärtsamma sår i mun- och läppslemhinnan på motsstående sida. Även mer ovanligt förekommande paraodontala abscesser (bölder) anses mycket smärtsamma för hunden (Niemiec, 2013; Gorrel, 2013). Den tilltagande förlusten av vävnadsstöd och ben leder till att tanden blir alltmer rörlig och slutligen lossnar. Den långgående nedbrytningsprocessen resulterar i kroniska skador (Niemiec, 2013). När tanden har lossnat brukar området läka och bli fritt från infektion, men den benförlust som har uppstått är permanent (Niemiec, 2008; Niemiec, 2013).

Tandsmärta kan ge upphov till fysiska och beteendemässiga förändringar, såsom avvikande ätbeteenden, onormalt aggressivt beteende eller stress, viktminskning, blödande gingiva, skakningar med huvudet och gnuggande av ansiktet (Gorrel, 2013; Wallis & Holcombe, 2020). Holmstrom (2013) beskriver att djurägare vid parodontal sjukdom kan notera att hunden inte äter som den ska, ibland att hunden dreglar, stundtals med blodblandad saliv, samt att drabbade hundar kan klia sig med tassens mot munnen. Halitosis (dålig andedräkt) är dock det vanligast beskrivna symptomet på parodontal sjukdom, något som kan noteras tidigt i sjukdomsprocessen (Gorrel, 2013; Holmstrom, 2013; Wallis & Holcombe, 2020). I en undersökning av 24 hundar, så konstaterade Yngvesson i ett examensarbete (2020) att lättblödande gingiva och halitosos är två symptom som är intressanta att studera vidare som kriterier för identifiering av parodontit. Omfattningen och svårighetsgraden av parodontit

har associerats med patologiska förändringar i njurar, hjärtmuskulatur och lever hos hundar. Det finns även viss evidens för en ökad sannolikhet att diagnostiseras med inflammation i hjärtklaffar, hjärtmuskulatur och lever samt att diagnostiseras med kronisk njursvikt, men relationen mellan parodontal sjukdom och systemiska sjukdomar är inte helt klarlagd (Niemiec, 2013; Wallis & Holcombe, 2020).

Komplikationer

Utöver tandlossning, obehag och smärta kan omfattande och obehandlad parodontit, med tilltagande nedbrytning av parodontiet, leda till ett antal komplikationer. Underkäkens benvävnad försvagas genom förlust av alveolärt ben, något som ökar risken för käkfrakturer. Sådana så kallade patologiska benfrakturer kan ske vid tandingrepp, men även vid milt trauma mot hundens ansikte, exempelvis vid lek. Denna typ av frakturer ses främst hos mindre raser, såsom yorkshireterrier. Om nedbrytningsprocessen vid en tand i överkäken når upp i gommen så kan det bildas en så kallad oro-nasal fistel, dvs. en kommunikation mellan näshåla och mun, vilket i sin tur ofta leder till kronisk rinit (inflammation i näshålan). Den inflammatoriska processen runt tanden kan i vissa fall sprida sig från parodontiet genom rotspetsen in till tandens pulpa (paro-endotal spridning), och hos flerrotiga tänder sprids bakterier till andra rötter och runt rotspetsar (periapikal inflammation). En obehandlad, långtgående parodontit kan resultera i osteomyelit, dvs. en bakteriell infektion med vävnadsdöd i tandbenet. En kronisk parodontit kan även drabba vävnaden som omger ögat, med inflammationsprocesser och ökat tryck i vävnaden omkring ögat, vilket i vissa fall kan leda till att synen påverkas. De beskrivna komplikationerna ger upphov till obehag och i flera fall kraftig smärta, exempelvis vid frakturer, inflammation i rot och runt tandrötter, infektion i tandbenet, ökat tryck i vävnader (Niemiec, 2008; Gorrel, 2013; McFadden & Maretta, 2013; Niemiec, 2013).

Befintliga studier

Wallis & Holcombe (2020) konstaterade att det är svårt att jämföra olika studier av parodontal sjukdom hos hund, eftersom de är så pass olika när det gäller studiedesign och utförande, inklusive ingående hundraser och storlekar, antal hundar, vilka tänder och tandtyper som ingår, bedömningskriterier, etc. Studierna baseras på beskrivna fynd i veterinärjournaler, utförda försök, förekomsten av sjukdom vid en viss tidpunkt eller så har utvecklingen av sjukdomen följts över tid. Bristfällig munhygien utgör den främsta risken för att utveckla parodontal sjukdom. Genetisk bakgrund, inklusive ras och storlek, samt individuella skillnader påverkar också om en hund drabbas. Även om förekomsten av parodontit varierar mellan olika studier och den faktiska förekomsten av parodontit inte är helt klarlagd, är majoriteten av studierna överens om att hundar av mindre raser är mer benägna att drabbas av parodontal sjukdom än hundar av större raser. Ökad ålder, kortare noslängd, och en mun- och bettmorfologi (bettets form och uppbyggnad) som bl.a gör att det kan bli trångt mellan tänderna, vilket underlättar bakterieansamling och plackbildning, är faktorer som ökar sannolikheten för parodontal sjukdom. Men även yngre hundar drabbas liksom vissa större hundraser med lång nos, såsom greyhound, som har en hög förekomst av sjukdomen (Wallis & Holcombe, 2020; O'Neill, *et al.*, 2021). Vilka tänder som främst drabbas av parodontal sjukdom varierar mellan olika studier och förefaller ha en viss koppling till ras (se Wallis & Holcombe, 2020).

Bedömning av parodontal sjukdom

Det finns olika sätt att bedöma förekomst, utveckling och svårighetsgrad av parodontal sjukdom. Hemma kan hundägaren konstatera förekomst av tandsten, gingivit, halitosis och, i senare stadier, mer långtgående inflammationsprocesser i munnen och beteendeförändringar. På veterinärklinik kan en undersökning på vaken hund göras för att bedöma omfattningen av tandsten, plack och gingivit samt uppenbara tecken på förlust av stödjevävnad, gingival retention, blottläggning av tandrötter samt rörliga eller tappade tänder. Undersökningar av vakna djur ger begränsad insikt i omfattning av sjukdomen, eftersom inte alla tandtyper kan bedömas och det inte går att göra en komplett utvärdering av vävnadsförlusten runt tanden. För en sådan utvärdering behövs sondning för mätning av det parodontala fickdjupet (en frisk tandköttficka är 1-3 mm djup beroende på hundens storlek) eller bedömning av furkationer, som uppstår på grund av benförlust mellan rötterna på flerrotiga tänder, och röntgenundersökning, vilket görs på sövd hund. Förekomst och omfattning av parodontit är sannolikt underrapporterad i de fall undersökningen görs på vaken hund (se Wallis & Holcombe, 2020). Svårighetsgraden av parodontal sjukdom har bl.a graderats av American Veterinary Dental College, baserat på förlust av tandens fäste, från gingivit (grad 0) till mer än 50 % förlust av tandens fäste (grad 4) (Wolf *et al.*, 2005). Det bör noteras att graden av gingivit inte alltid förutsäger klinisk tandfästeförlust. Tandrotens längd och vilka delar av tanden som drabbats av parodontit påverkar tandens stöd. Exempelvis ger fyra mm parodontalficka runt en framtand upphov till 50 % förlust av tandfästet, medan motsvarande parodontalficka runt en hörntand resulterar i en mycket mindre tandfästeförlust (Wallis & Holcombe, 2020).

Behandling

Behandling av parodontal sjukdom beror på omfattningen. Plack, tandsten och gingivit behandlas genom rengöring av tänder och intilliggande tandköttsskanter under narkos. Vid parodontit behöver parodontala fickor rengöras, vid behov extraheras lösa tänder och sekundära skador behandlas. Beroende på hur parodontiten utvecklats, så kan även andra kompletterande behandlingsstrategier vara aktuella. Målet med att förebygga tandlossningssjukdom är att hålla tandköttet friskt genom att förhindra att plack samlas på tänderna och därmed undvika inflammation (Gorrel, 2013). Detta görs genom regelbundna veterinärkontroller, undersökning och rengöring av tänder och parodontala fickor under narkos, där inte minst subgingival plack behöver avlägsnas, samt rengöring hemma, främst genom tandborstning. Det finns även en uppsjö av tandgörande produkter som i olika grad anses kunna bidra till att hålla tänderna rena och tandköttet friskt (Cunha *et al.*, 2022).

Återuppbyggnad av plack sker inom kort efter rengöring, och vid vanlig tandborstning nås inte alla tandtyper så lätt. Tandborstning utförs inte heller i tillräcklig omfattning av många hundägare. God munhälsa upprätthålls därför genom regelbunden och effektiv munvård i hemmet, tillsammans med återkommande tandhälsokontroller och behandling hos veterinär. De återkommande hälsokontrollerna är inte minst viktiga då parodontal sjukdom anses vara underdiagnosticerad.

Dålig munhälsa och lidande

Baserat på genomgången litteratur och kliniska erfarenheter förefaller den tidiga fasen av parodontal sjukdom, dvs. plack och gingivit, normalt sett inte ge upphov till obehag och lidande. Utöver att ha en stödjande funktion, så har parodontalligamentet en sensorisk funktion som möjliggör att uppfatta tryck och smärta (Nield-Gehrig & Willmann, 2011), vilket torde innebära att en tilltagande inflammation och vävnadsnedbrytning kan ge obehag och innebära smärta för hunden. Niemiec *et al.* (2013) konstaterar att parodontal sjukdom vanligtvis är en långsam, fortskridande process. Hos människor anses överlag inte okomplicerad parodontalsjukdom vara smärtsam (Gorell, 2013; Niemiec, 2013), men patienter har rapporterat tandsmärta på grund av rotexponering där cementlagret skadats, dov, lokaliserad och utstrålade djup käksmärta, och besvär från matinpackning i parodontala fickor (Niemiec, 2013). Vidare hänvisar författaren till studier från socio-ekonomiskt utsatta områden, där munhälsan inte sköts rutinmässigt, vilka visar att en stor andel personer med symptom som tyder på omfattande parodontit upplever smärta. Det skulle, enligt författaren, indikera att hundar av mindre hundraser eller individer som är genetiskt predisponerade för parodontal sjukdom, med liknande bristande munhygien och med omfattande vävnads- och bennedbrytning och foderinpackning, upplever smärta. Ytterligare ett tecken på smärta vid parodontala skador skulle, enligt författaren, vara att hundar uppvisar käkrörelser vid undersökande sondning under lätt till måttlig anestesi. I den veterinärmedicinska litteraturen konstateras att allvarliga lokala vävnadsdefekter, liksom de beskrivna komplikationerna (käkfrakturer, etc.), ger upphov till obehag och smärta, och därmed lidande för hunden (Niemiec, 2013).

Frågan om smärta och lidande är även aktuell när det gäller behandling av parodontal sjukdom. Vid behandling av kronisk och långvarig parodontit, inklusive operativa ingrepp, förstärks smärtan från inflammerad eller på annat sätt skadad vävnad (Niemiec, 2013). Författarna framhåller därför vikten av korrekt smärtlindring för att minska risken för förstärkt smärta och ökad framtida smärtekänslighet. Även om flertalet hundar med parodontal sjukdom inte uppvisar symptom på obehag och smärta, så bör man ha i åtanke att hundar sällan uppvisar tydliga tecken på smärta från munnen (Niemiec *et al.*, 2020), samt att parodontal sjukdom är en pågående infektions- och inflammationsprocess som hunden behöver hantera dagligen (Niemiec, 2008). Enligt Debowes (2010) kan utbredd parodontal sjukdom leda till en generell letargi (trötthet), eftersom hunden använder mycket energi för att bekämpa den parodontala infektionen. Ägare kan tolka detta tillstånd som att hunden blivit gammal, men efter utförd behandling har ofta detta tillstånd gått tillbaka med ökad energi och aktivitet hos hunden, enligt anekdotiska rapporter. En vanlig kommentar från dessa djurägare är att hunden ”beter sig som en valp”. I samtal med Lisa Schlanger, leg veterinär, specialist i hunden och kattens sjukdomar och odontologi (tänder) vid SLU Universitetsdjursjukhus, UDS, bekräftas bilden av att de allra flesta hundar med parodontal sjukdom inte uppvisar några för ägarna tydliga symptom på smärta, men även att djurägare i vissa fall rapporterar förändrat beteende, att hundarna blivit piggare och gladare, etc., efter utförd parodontitbehandling. Det sista kan tolkas som att hundar i samband med behandling blivit av med smärta och obehag och kanske även en generell nedsättande effekt på hälsan. I de fall andra organsystem kan påverkas negativt av

parodontit, så har det också en negativ påverkan på hälsa och välfärd, och kan beroende på sjukdomsutveckling och påverkade organ ge upphov till lidande.

I en brittisk studie har Summers *et al.* (2019) graderat djurvälståndseffekterna av ett antal vanliga sjukdomstillstånd hos hund (hög poäng är lika med stor påverkan på djurvälståndet) genom insamlad information från veterinärkliniker. "Tandsjukdomar" fick det högsta totalpoängen på grund av hög förekomst (9,6 %) och varaktighet (39 % av fallen var påverkade av sjukdomen under hela studieperioden), och samtidigt en totalt sett lägre svårighetsgrad än många av de andra sjukdomarna (7/21). Sjukdomar som påverkar hundar under längre perioder innebär en ökad risk för kumulativ eller livslång smärta och andra djurvälståndeproblem, även i de fall som de dagliga nivåerna av obehag, smärta, svaghet eller stress förefaller vara relativt låga (Summers *et al.*, 2019). Brittiska klinikveterinärer anser att tandsjukdomar, tillsammans med övervikt, har den största negativa påverkan på hundars välfärd (BVA, 2016; Summers *et al.*, 2019). I praktiken omfattar "tandsjukdomar" till största delen parodontal sjukdom (Wallis & Holcombe 2020; O'Neill, 2021). Med tanke på de betydande negativa välfärdseffekterna, såsom smärta och systemiska infektioner, samt den höga förekomsten av parodontal sjukdom, anser Niemiec *et al.* (2020) att en ökad förståelse för vilka raser och utseenden som är predisponerade för, respektive skyddade mot, parodontal sjukdom skulle kunna möjliggöra mer effektiva och riktade hälsoinsatser för att minska dessa skador. Roudebush *et al.* (2005) menar att kontroll av tandhälsa från valpstadiet och framåt, och diskussion med djurägare om tandvård hemma, kan minska de negativa välfärdsaspekterna av parodontal sjukdom senare i livet, och på så sätt öka hundens livskvalitet.

Sammanfattningsvis kan SCAW konstatera att parodontal sjukdom främst drabbar äldre hundar av mindre raser men att även andra raser och åldrar kan drabbas, att sjukdomen är fortskridande och riskerar att utsätta den drabbade hunden för obehag, smärta, stress och lidande, oftast i ett senare, kroniskt stadium. Om och när en hund upplever ett lidande beror på sjukdomens omfattning, lokala vävnadsdefekter, komplikationer av sjukdomen (frakturer, etc.), hur den allmänna hälsan påverkas och hur detta upplevs av individen. Obehag, smärta eller nedsatt allmäntillstånd (trötthet, inaktivitet, etc.) på grund av parodontal sjukdom hos hund kan vara svår att tolka, och ibland misstas för "naturliga tecken på åldrande". Med det sagt, så är det hundhållarens ansvar att se till att hundens tand- och munhälsa är god, genom veterinärbesök och tandvård hemma, efter anvisningar från veterinär och annan djurhälsopersonal, då så är tillämpligt.

Aktuell lagstiftning

Djurskyddslag (SFS 2018:1192)

2 kap. 1 § Djur ska behandlas väl och skyddas mot onödigt lidande och sjukdom.

2 kap. 3 § Den som håller djur eller på annat sätt tar hand om djur ska ha tillräcklig kompetens för att tillgodose djurets behov.

2 kap. 2 § Djur ska hållas och skötas i en god djurmiljö och på ett sådant sätt att

1. deras välfärd främjas, //...//

4 kap. 1 § Ett djur som är skadat eller sjukt ska snarast ges nödvändig vård eller avlivas. Om ett djur på annat sätt genom sitt beteende visar tecken på ohälsa, ska vård snarast ges eller andra lämpliga åtgärder snarast vidtas. //...// Vid behov ska vården ges av en veterinär eller av någon annan som tillhör djurhälsopersonalen enligt lagen (2009:302) om verksamhet inom djurens hälso- och sjukvård.

Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd om hållande av hundar och katter, SJVFS 2020:8, saknr L 102.

2 kap. 5 § Den som håller hund ska ha tillräcklig kompetens. //...//

4 kap. 5 § God tandhälsa ska upprätthållas hos hund och katt.

Detta yttrande har utarbetats av leg. veterinär Johan Lindsjö, specialist i hundens och kattens sjukdomar, Dipl ECAWBM-AWSEL, kvalificerad handläggare vid SCAW, och professor Lotta Berg, Dipl ECAWBM-AWSEL, föreståndare vid SCAW. I den slutgiltiga handläggningen har även leg. veterinär Elina Åsbjer, Dipl ECAWBM-AWSEL, kvalificerad handläggare vid SCAW, deltagit.

Referenser

- British Veterinary Association (BVA). BVA voice of the veterinary profession survey 2016. 2016.
- Cunha, E., Tavares, L. & Oliveira, M. 2022. Revisiting periodontal disease in dogs: how to manage this new old problem? *Antibiotics*, 11(12), 1729.
- Debowes, L. J. 2010. Problems with the gingiva. In: *Small Animal Dental, Oral and Maxillofacial Disease, a Color Handbook* (Niemic, B.A., ed.). Manson.
- Gorrel, C. 2013. *Veterinary dentistry for the general practitioner*. Elsevier Health Sciences.
- Holmstrom, S. E. 2013. *Veterinary dentistry A team approach* (2nd ed.). Elsevier Saunders.
- McFadden, T. & Marretta, S. M. 2013. Consequences of untreated periodontal disease in dogs and cats. *Journal of Veterinary Dentistry*, 30(4), 266-275.
- Nield-Gehrig, J. S. & Willmann, D. E. 2011. *Foundations of Periodontics for the Dental Hygienist*. 3rd ed. Lippincott Williams & Wilkins.
- Niemic, B. A. 2008. Periodontal disease. *Topics in Companion Animal Medicine*, 23(2), 72-80.
- Niemic, B. (ed.). 2013. *Veterinary periodontology*. John Wiley & Sons.
- Niemic, B., Gawor, J., Nemec, A., Clarke, D., McLeod, K., Tutt, C., Steagall, P.V., Chandler, M., Morgenegg, G. & Jouppi, R. 2020. World small animal veterinary association global dental guidelines. *Journal of Small Animal Practice*, 61(7), E36-E161.
- O'Neill, D. G., Mitchell, C. E., Humphrey, J., Church, D. B., Brodbelt, D. C. & Pegram, C. 2021. Epidemiology of periodontal disease in dogs in the UK primary-care veterinary setting. *Journal of Small Animal Practice*, 62(12), 1051-1061.
- Roudebush, P., Logan, E. & Hale, F. A. 2005. Evidence-based veterinary dentistry: a systematic review of homecare for prevention of periodontal disease in dogs and cats. *Journal of Veterinary Dentistry*, 22(1), 6-15.
- Summers, J. F., O'Neill, D. G., Church, D., Collins, L., Sargan, D & Brodbelt, D. C. 2019. Health-related welfare prioritisation of canine disorders using electronic health records in primary care practice in the UK. *BMC Veterinary Research* 15(1), 163.
- Wallis, C. & Holcombe, L. J. 2020. A review of the frequency and impact of periodontal disease in dogs. *Journal of Small Animal Practice*, 61(9), 529-540.
- Wolf, H. F., Rateitschak, E. M., Rateitschak, K. H. & Hassell, T. M. 2005. *Color Atlas of Dental Medicine: Periodontology*. Thieme, Stuttgart-New York.

Yngvesson, P. 2020. Parodontal sjukdom hos hund. En utvärdering av djurägares bedömning av den allmänna hälsan före och efter behandling av parodontit. Examensarbete inom Veterinärprogrammet, Sveriges lantbruksuniversitet.